

Piesňový metodický materiál

Pedagogická interpretácia hudby

- 1 Čo deťom k šťastiu treba
- 2 Ukáž, čo vieš
- 3 Vtáčiky v zime
- 4 Kocúr a myška
- 5 Škôlkári
- 6 Zafúkaj vetričku
- 7 Išla domov líštička
- 8 Spi, dieťaťatko, spiže
- 9 Doprava
- 10 Nový rok
- 11 Hlavné harmonické funkcie, vedľajšie harmonické funkcie, mimotonálne akordy
- 12 Akordy a ich obraty
- 13 Typy sprievodov k piesňam
- 15 Notová osnova

Prešov

2023

Čo deťom k šťastiu treba

Mierne

A. Čobej

1. Čo všet-ko de - ťom k šťast-tiu tre - ba? Sln - ko a mod - rý kú - sok ne - ba.

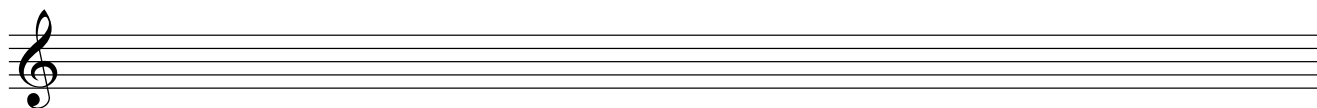
5 Pie - sok a v iz - be s hrač - ka - mi dva veľ - ké boz - ky od ma - my.

The musical score is written in 4/4 time on a single staff. The melody consists of eighth and quarter notes. Chords are indicated above the staff: C, F, A7, Dm, F, G, Dm, G, G7, and C. The lyrics are in Slovak and are aligned with the notes.

2. Čo všetko deťom k šťastiu stačí? Hrozička sladké na koláči.
Každý deň jedna hodinka v náručí svojho ocinka.

3. Čo sa dnes deťom najviac ráta? Mat' ocka ako kamaráta,
maminu dlaň a popri tom mat' vždycky lásky plný dom.

Konkretizácia akordov piesne:

Ukáž čo vieš

hudba: M. Dzurilla
text: A. Derevjaníková

Veselo, do pohybu

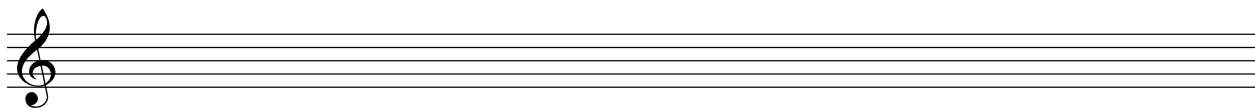
3 Za - tlies - kaj, za - plies - kaj, dup - núť vieš tiež.

5 Za - tlies - kaj, za - plies - kaj, u - káž čo vieš.

9 Po - skoč troš - ku, dup - ni nôž - kou, tlies - kaj ru - ka - mi.

13 Po - skoč troš - ku, dup - ni nôž - kou, za - toč sa s na - mi.

Konkretizácia akordov piesne:

Vtáčiky v zime

hudba: V. Jarunek
text: D. Štubňa-Zámotský

Mierne

1. Mäk - ký bie - ly sneh kry - je stráň i breh.

O - ne - me - lo ší - re po - le, všet - ko je už pus - té, ho - lé.

Pre vtá - či - ky zas, na - stal smut - ný čas.

2. Pre vtáčiky zas, nastal smutný čas. Zima, vietor, hlad i bieda,
len ich trápi, spať im nedá. Deťom ľúto ich v týchto časoch zlých.

3. Deťom ľúto ich v týchto časoch zlých. Omrvinky a semienka
nasypte im do okienka. Bo dnes stráň i breh, kryje biely sneh.

Konkretizácia akordov piesne:

Kocúr a myška

Hravo

M. Dzurilla

1. Ko - cúr vra - ví ma - lej myš - ke:

"Pod', pod', pod' my - ši - čka bliž - šie!"

"Nej - dem, nej - dem ty ma zješ!"
 "Nej - dem, nej - dem, ty ma zješ!"

"Od - kiaľ - že to myš - ka vieš?"
 Len si pek - ne v kú - te lež!"

1. D 2. D

2. Myška vraví kocúrovi: "Kocúr malé myšky loví.
 Na teba si pozor dám, ty si zostaň v kúte sám!
 Na teba si pozor dám, hneď do skrýše utekám!"

Konkretizácia akordov piesne:

Two empty musical staves for writing the chord progression of the song.

Škôlkári

Veselo

Alojz Čobej

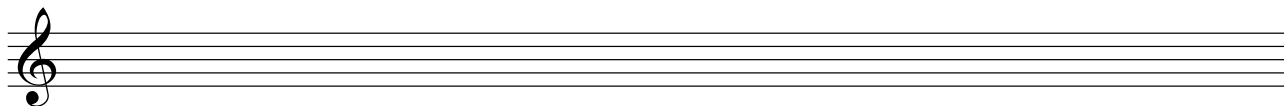
Čo má škôl - kár v skrin - ke, čo si do nej dal?

To - pá - noč - ky, ru - ka - vič - ky, ka - bá - tik a šál,

pa - puč - ky a tep - lý svet - rík, čiap - ku na u - ši,

a - le mať tam ne - po - ria - dok, to sa ne - slu - ší!

Konkretizácia akordov piesne:

Zafúkaj vetríčku

hudba: Martin Dzurilla

text: ľudová riekanka

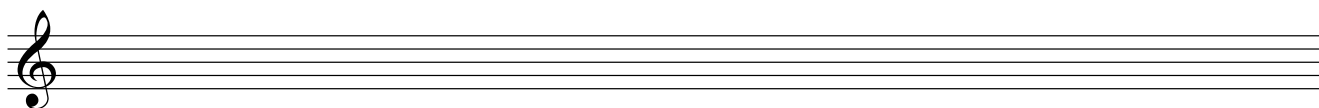
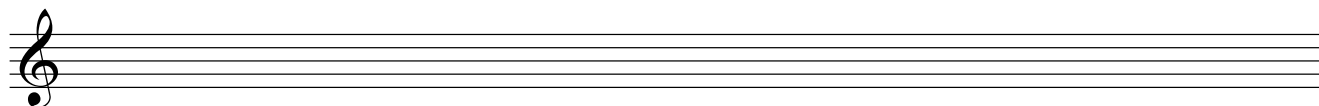
Pokojne

1. Za - fú - kaj ve - trí - čku, zhod' mi je - dnu hru - šti - čku.

5 Zhod' mi je-dnu a či dve, bu - dú slad-ké o - bi - dve.

2. Vetríčku zafúkaj, jablčko mi jedno daj.
Daj mi jedno a či dve, budú sladké obidve.

Konkretizácia akordov piesne:

Išla domov líštička

Hravo

M. Dzurilla

1. Iš - la do - mov líš - tič - ka vy - spin - kat' sa tro - šič - ka.

5 Keď do no - ry vkro - či - la, chvos - tí - kom sa pri - kry - la.

Pokojne

9 Spin - ka - la a ta - ký sen si sní - va - la. Sní - va - la, že
Sní - í - val, že

2. kráčaľ medveď ťarbavý, rozvalil sa do trávy.

Pozoroval oblohu, vedľa svojho brlohu.

Zaspinkal a taký sen sa mu sníval. Sníval, že

3. skákal malý zajačik, na čistinke bol pniačik.

Pod ním svoju noru mal, tam ovečky počítal.

Zaspinkal a taký sen sa mu sníval. Sníval, že

4. všetky zvieratká v lese tancovali na plese.

Keď kapela dohrala, spievali si tralala.

19 Spie - va - li, do - mov krá - ča - li, tam kde pos - tieľ - ky ich ča - ka - li.

ritartando - - - - -

Konkretizácia akordov piesne:

31

Spi dieťaťatko, spiže

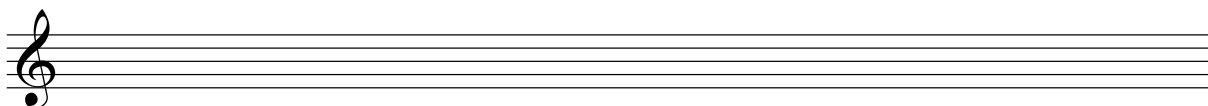
Uspávanka slovenská ľudová

1. Spi, die - ťat - ko spi - že, mam - ka va - rí slí - že,

sy - ro - vé, ma - ko - vé, per - ky le - kvá - ro - vé.

2. Spi, dieťaťatko, spiže, aspoň jeden sníček,
kúpi ti mamička v meste medovníček.

Konkretizácia akordov piesne:

Doprava

hudba: M. Dzurilla
text: E. Farkasová

Veselo, rytmicky

1. Ces - ta to je dob - rá vec, má ju mes - to aj o - bec, do - ko - py nás po - spá - ja.
čo sa po nej pre - má - va?

5 Au - tá, au - to - bus, e - lek - trič - ka, tro - lej - bus, mo - tor - ka aj ka - mi - ón.____
tam je ve - ru riad - ny zhon.

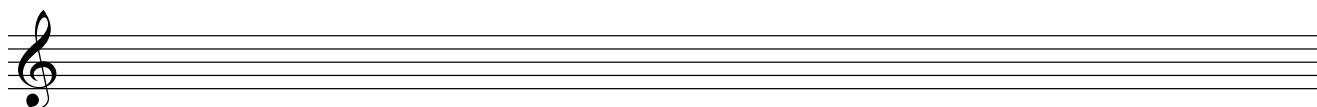
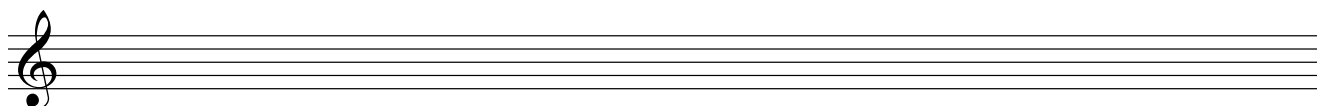

9 Tu - tú, tu - tú tú, tu - tú, tu - tú, tú.

2. Semafór dve farby má, zastaví ťa červená, na zelenú môžeš ísť.
Pri zebre sa zastav tiež, keď sa dobre rozhliadneš, po bielych rebrách vykročíš.
Autá, autobus...

3. Doprava je zložitá, preto má aj pravidlá, deti dodržia ich vždy.
Nech už žiaden karambol, nespôsobí ľuďom bôľ, nemáme sa kam náhlieť.
Autá, autobus...

Konkretizácia akordov piesne:

Nový rok

Mierne

A. Čobej

1. Kto - že nám to ký - va spo - za bie - lych dvier?

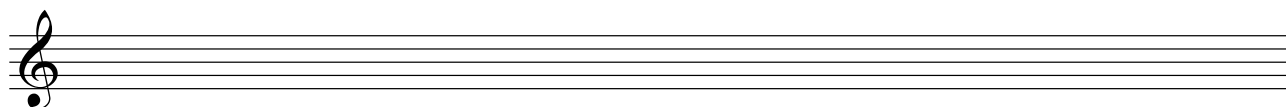
To sa s na - mi lú - či me - siac de - cem - ber.

Dl - há bie - la bra - da, u - na - ve - ný krok.

Dva - krát na kľúč zam - kol d'al - ší sta - rý rok.

2. Do červena mrazom vyštípaná tvár, z kalendára hľadá mesiac január.
Košielenka z ľadu, vlasy ako dym, do dverí nám vchádza Nový rôčik s ním.
3. Roztrhli sa ráno biele periny. Letia na zem vločiek celé množiny.
Kým ich na kvet zmení tepla slnka lúč, po celý rok vzorne správaj sa a uč!

Konkretizácia akordov piesne:

Hlavné harmonické funkcie, vedľajšie harmonické funkcie a mimotonálne akordy v stupniciach C-dur, D-dur, G-dur, F-dur

- hlavné harmonické funkcie sú kvintakordy vytvorené na I., IV. a V. stupni stupnice - v Durových stupniciach sú všetky tri uvedené kvintakordy Durové
- vedľajšie harmonické funkcie sú kvintakordy na vedľajších stupňoch stupnice (II., III., VI. a VII. st.); v Durových stupniciach sú kvintakordy na II., III. a VI. stupni molové a kvintakord na VII. stupni je dimenzovaný (zmenšený)
- mimotonálne akordy spestrujú harmonizáciu piesní - nepatria však do danej stupnice, pretože obsahujú tón alebo tóny stojace mimo danej stupnice; v príkladoch uvádzame mimotonálnu dominantu II. stupňa

Zápis, pomenovanie a kategorizácia kvintakordov v **stupnici C-dur**

Akord **mimo stupnice C-dur**

Hlavné harmonické funkcie			Vedľajšie harmonické funkcie				mimotonálny akord	
C	F	G	Dm	Em	Am	Hdim	A	
I.	IV.	V.	II.	III.	VI.	VII.	(V.) ^{II.}	

Zápis, pomenovanie a kategorizácia kvintakordov v **stupnici D-dur**

Akord **mimo stupnice D-dur**

Hlavné harmonické funkcie			Vedľajšie harmonické funkcie				mimotonálny akord	
D	G	A	Em	F#m	Hm	C#dim	H	
I.	IV.	V.	II.	III.	VI.	VII.	(V.) ^{II.}	

Zápis, pomenovanie a kategorizácia kvintakordov v **stupnici G-dur**

Akord **mimo stupnice G-dur**

Hlavné harmonické funkcie			Vedľajšie harmonické funkcie				mimotonálny akord	
G	C	D	Am	Hm	Em	F#dim	E	
I.	IV.	V.	II.	III.	VI.	VII.	(V.) ^{II.}	

Zápis, pomenovanie a kategorizácia kvintakordov v **stupnici F-dur**

Akord **mimo stupnice F-dur**

Hlavné harmonické funkcie			Vedľajšie harmonické funkcie				mimotonálny akord	
F	B	C	Gm	Am	Dm	Edim	D	
I.	IV.	V.	II.	III.	VI.	VII.	(V.) ^{II.}	

KVINTAKORDY A ICH OBRATY

Durové akordy

molové akordy

$I.^4$
 $I.$
 $I.^6$

$I.^4$
 $I.$
 $I.^6$

písmeno pred lomítkom vždy označuje daný **akord**
 písmeno za lomítkom vždy označuje **bas**, resp. najnižší tón akordu
 akord v základnom tvare

písmeno za lomítkom, príp. posuvka označujú **bas** resp. najnižší tón akordu
 písmeno **m** označuje molový akord
 písmeno pred lomítkom označuje akord

C	C/G	C	C/E	Cm/G	Cm	Cm/E $\flat$	Cm
D	D/A	D	D/F $\sharp$	Dm/A	Dm	Dm/F	Dm
E $\flat$	E $\flat$ /B	E $\flat$	E $\flat$ /G	E $\flat$ m/B	E $\flat$ m	E $\flat$ m/G $\flat$	E $\flat$ m
E	E/H	E	E/G $\sharp$	Em/H	Em	Em/G	Em
F	F/C	F	F/A	Fm/C	Fm	Fm/A $\flat$	Fm
F $\sharp$	F $\sharp$ /C $\sharp$	F $\sharp$	F $\sharp$ /A $\sharp$	F $\sharp$ m/C $\sharp$	F $\sharp$ m	F $\sharp$ m/A	F $\sharp$ m
G	G/D	G	G/H	Gm/D	Gm	Gm/B	Gm
A $\flat$	A $\flat$ /E $\flat$	A $\flat$	A $\flat$ /C	A $\flat$ m/E $\flat$	A $\flat$ m	A $\flat$ m/C $\flat$	A $\flat$ m
A	A/E	A	A/C $\sharp$	Am/E	Am	Am/C	Am
B	B/F	B	B/D	Bm/F	Bm	Bm/D $\flat$	Bm
H	H/F $\sharp$	H	H/D $\sharp$	Hm/F $\sharp$	Hm	Hm/D	H

Typy sprievodov k piesňam určené pre hru ľavej ruky

- uvedené typy sprievodov je vhodné hrať o oktávu nižšie ako sú zapísané
- piesne tohto metodického materiálu sú zapísané v tóninách C-dur, D-dur, G-dur a F-dur - uvedené typy sprievodov zobrazujú všetky hlavné harmonické funkcie stupníc C-dur, D-dur, G-dur a F-dur v základných tvaroch
- vedľajšie a mimotonálne akordov sú konkretizované na s. 11; obraty akordov sa nachádzajú na s. 12

10 types of accompaniment patterns for the left hand, numbered 1 to 10. Each pattern is shown on a musical staff in 2/4 time, with chords C, D, F, G, A, and B indicated above the notes. The patterns are designed to be played one octave lower than written.

The patterns are as follows:

- Pattern 1:** Simple chords (C, D, F, G, A, B) on a 2/4 time signature.
- Pattern 2:** Chords with eighth notes (C, D, F, G, A, B) on a 2/4 time signature.
- Pattern 3:** Chords with eighth notes (C, D, F, G, A, B) on a 2/4 time signature.
- Pattern 4:** Chords with eighth notes (C, D, F, G, A, B) on a 2/4 time signature.
- Pattern 5:** Chords with eighth notes (C, D, F, G, A, B) on a 2/4 time signature.
- Pattern 6:** Chords with eighth notes (C, D, F, G, A, B) on a 2/4 time signature.
- Pattern 7:** Chords with eighth notes (C, D, F, G, A, B) on a 2/4 time signature.
- Pattern 8:** Chords with eighth notes (C, D, F, G, A, B) on a 2/4 time signature.
- Pattern 9:** Chords with eighth notes (C, D, F, G, A, B) on a 2/4 time signature.
- Pattern 10:** Chords with eighth notes (C, D, F, G, A, B) on a 2/4 time signature.

